

73/2025.

ÖNÁLLÓ KÉPVISELŐI INDÍTVÁNY

**Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. április 17-ei ülésére**

Jegyzői törvényességi észrevétel: mellékelten csatolva.

Tárgy: Felhívás helyi örökségvédelem rendelet készítésére

Előterjesztő: Nagyné Szigeti Mária önkormányzati képviselő

Előkészítő: Budai László, Gelencsér István, a Humán Bizottság kültagjai,
Horváth István a volt Településfejlesztési Bizottság volt kültagja

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Humán Bizottság! Tisztelt Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság!

Az alábbiakban csatolom bizottsági képviselőtársaim kérését, melyről már 1-2 mondat erejéig szót ejtettünk a márciusi (vagy talán a februári) Humán bizottsági ülésen.

Maga a Értéktár létrehozása már évek óta halasztódik. Itt most lehetőséget adhatnánk egy arra érdemes és azt a munkát felvállaló „csapatnak”, illetve kiválasztott bizottságnak, hogy készítsék elő a Helyi örökségvédelmi rendeletet. Természetesen Jegyző Asszony segítségével, felügyeletével.

Beszélgünk róla, indítsuk el a munkát! Válasszunk előkészítő bizottságot, melynek tagjai legyenek a téma előkészítői, vagyis Budai László, Gelencsér István és Horváth István képviselő urak!

Ezt kérem tisztelettel képviselő társaimtól!

Köszönöm: Nagyné Szigeti Mária önkormányzati képviselő

Pétfürdő Nagyközség

Önkormányzati Képviselő-testülete

HUMÁN Bizottsága részére

8105 Pétfürdő Berhidai út 6/C

Tárgy : helyi örökségvédelem

Tisztelt Bizottság !

Sok évvel korábban a Pétfürdői Településvédő és Szépítő Egyesület (Dr.Kovácsné Dr. Haller Annamária) több kísérletet tett, hogy a korabeli képviselő-testületek alkossanak helyi rendeletet Pétfürdő építészeti helyi védelméről és annak szakmai szabályairól.

Függetlenül a településünk jelen gazdasági helyzetétől, meglátásunk, hogy e rendelet előkészítésének és megalkotásának eljött az ideje, mert:

Indokoltta vált a 2025-ben hatályosuló új településrendezéssel kapcsolatos jogszabályok a készülő településtervezbe való integrálása a településkép védelméről szóló helyi rendelet előírásaiban. (A 2017-ben készült Településképi Arculati Kézikönyv (Bogdán László) konkrét helyi védelmet nem tartalmaz.)

Az e tárgyban keletkezett 1997.évi LXXVIII. törvény felhatalmazása alapján központi előírásokat a 66/1999.(VIII.13) sz. FVM rendelet tartalmazza. Ennek a 3.§-a a helyi építészeti örökség védelmét önkormányzati szabályozás alá helyezi. Ugyanezen § 2. bekezdése a helyi védetté nyilvánítás szakmai előkészítőjének az a dott önkormányzat főépítészt jelöli meg.

A hivatkozott FVM-rendelet 2.§-a felsorolja, mire terjedhet ki a helyi védelem. Pétfürdő vonatkozásában: (alapvető példákat felsorolva)

- **természetes környezet:** a településtől ÉNy-ra eső erdős környezet, benne a Barátlak (Medve-szikla), Doktor-szikla, Pét patak látható vonala, tanösvény, benne a tányérfenyő, stb.
- **épített:** Belsőtelep (ma Hősök tere) lakóépületei, Szabadtéri Színpad, templom, Klucsay-ház, Új telepi (ma kertes házas övezet) 1945 előtti lakóépületei, a Stefanovits-pince, a lepusztult Stefanovits major épülete, a Péti-hegyi pincesorok, stb.
- **műemléki:** a 2002. évi TSzT-térkép „R” betűvel jelölt, szaggatott vonalú területe – elsősorban Alsópét.

Pétfürdő a viszonylagosan „fiatal” kora ellenére lényegesen több helyi védelmet érdemlő értékkel rendelkezik, mint azt az átlagos lakos, vendég, szemlélődő elképzei. Ezeket a természet alkotta és eleink által létrehozott értékeket a jövő számára kötelességünk védeni és megóvni a mindenkorri erkölcsi-anyagi lehetőségeinkkel.

A fent leírtak ismeretében előterjesztőként indítványozom, hogy az előkészítők eddigi és további munkájának segítségével Pétfürdő Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete alkosson rendeletet a helyi örökség védelméről.

Pétfürdő, 2025. április 10.

Előterjesztő: Nagyné Szigeti Mária önk. képviselő, a Humán Bizottság elnöke

Előkészítők: Budai László, Gelencsér István, a Humán Bizottság kültagjai,
Horváth István a volt Településfejlesztési Bizottság volt kültagja

Határozati javaslat

Pétfürdő Nagyközség Képviselő-testülete
8105 Pétfürdő, Berhidai út 6/C.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2025. április 17-ei ülésén meghozta a

.../2025.(IV.17.) számú képviselő-testületi
h a t á r o z a t – o t:

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete Pétfürdő épített és természetes örökségének védelme érdekében rendeletet hoz létre. A rendelet előkészítésével megbízza a jegyzőt és az előkészítő bizottságot.

Határidő: az előkészítő bizottság megválasztására 2025.04.17.
a rendelet előkészítésére 2025.08. 24.

Felelős: Szabóné Czifra Melinda jegyző

P é t f ü r d ő, 2025. április 17.

Jegyzői törvényességi észrevétel és tájékoztatás a 73/2025. számú előterjesztéshez

Az előterjesztésben hivatkozott 1997. évi LXXVIII. törvény 2024. szeptember 30. napjától, valamint az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999.(VIII.13.) FVM rendelet 2016. december 30. napjától hatálytalan.

Egyebekben a helyi önkormányzati rendeletünk, Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 1/2018.(I.30.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Ör.) szabályozza a helyi védelem alá helyezésre és a helyi védett értékek megjelölésére, nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

Az Ör. 3. § (1) bekezdése értelmében a helyi védelem alá helyezési és annak megszüntetése iránti eljárást bármely természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kezdeményezheti írásban.

(2) A helyi védelem alá helyezést kezdeményező javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) a helyi védelemre javasolt építészeti örökség megnevezését, egyedi védelem esetén a címét és helyrajzi számát, területi védelem esetén a terület térképi lehatárolását a helyrajzi számok megjelölésével,
- b) a helyi védelem alá helyezés kezdeményezésének indoklását,
- c) a kezdeményező megnevezését, lakcímét vagy székhelyét, egyéb elérhetőségeit.

4. § A helyi védelem alá helyezési vagy a helyi védelem megszüntetése iránti eljárásban érintetteknek kell tekinteni:

- a) a javaslattal érintett földrészlet, ingatlan tulajdonosát,
- b) műalkotás esetén az alkotót vagy a szerzői jog jogosultját,
- c) a kezdeményezőt.

5. § (1) A helyi védelem elrendelésével és a helyi védelem megszüntetésével kapcsolatos képviselő-testületi döntést megalapozó előterjesztés felelőse a települési főépítész.

(2) A helyi védelem alá helyezés vagy a helyi védelem megszüntetése iránti eljárás kezdeményezéséről az önkormányzat honlapján 15 napon belül – az értékvizsgálat vagy szakvélemény közzétételével egyidejűleg – tájékoztatást kell közzétenni, továbbá helyi egyedi védelemre irányuló kezdeményezés esetén írásban értesíteni kell a 4. § szerinti érintetteket.

(3) A kezdeményezéssel kapcsolatban az érintettek az értesítés átvételét követő 15 napon belül írásban észrevételt tehetnek.

(4) A helyi védelem alá helyezésről vagy a helyi védelem megszüntetéséről a képviselő-testület:

- a) a helyi védelem alá helyezés elrendelését vagy megszüntetését megalapozó értékvizsgálat vagy szakvélemény és
 - b) a 4. §-ban meghatározott érintettek észrevételeinek és
 - c) a települési főépítész véleményének
- figyelembevételével dönt.

(5) a helyi védelem alá helyezéssel vagy a helyi védelem megszüntetésével kapcsolatos képviselő-testületi döntésről az önkormányzat honlapján a döntés napjától számított 15 napon belül tájékoztatást kell közzétenni, továbbá írásban értesíteni kell a 4. § szerinti érintetteket.

(6) A helyi védelem alá helyezést és a helyi védelem megszüntetését elrendelő képviselő-testületi döntés hatályba lépésétől számított 15 napon belül a jegyző kezdeményezi az ingatlanügyi

hatóságnál a védelem jogi jellegként való feljegyzését vagy a védelem ingatlan-nyilvántartásból való törlését.

A helyi védett értékek megjelölése

6. § (1) A helyi egyedi védelem alatt álló értéket – annak értékeit nem sértő módon, de a közterületről jól láthatóan – az e célra rendszeresített, egységes táblával kell megjelölni, legalább a következő felirattal: „Pétfürdő nagyközség helyi védett értéke”.

(2) A helyi egyedi védelem tényét közlő tábla elkészíttetése, kihelyezése, karbantartása az önkormányzat feladata. A tábla kihelyezését az érintett ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.

(3) A helyi egyedi védelem tényét közlő feliraton kívül az önkormányzat elhelyezhet egyéb, a védettséggel összefüggő tény, adatot is közlő táblát a védett értéken vagy annak környezetében, amelyet az érintett ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.

A helyi védelem alatt álló értékek nyilvántartása

7. § (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről az önkormányzat nyilvántartást vezet.

Fentiek alapján a helyi védelem alá helyezésről külön rendelet meghozatala nem szükséges, annak szabályait jelenleg a hivatkozott Ör. tartalmazza.

A jövőre nézve folyamatban van az új Helyi Építészeti Szabályzat elkészítése.

A Magyar Építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) 81.§-a szabályozza a helyi építési szabályzat kötelező minimum tartalmi elemeit. A 81.§ (5) bekezdése értelmében ide tartozik – többek között - érintettség esetén a helyi emlékek egyedi és területi védelmére, védetté nyilvánítására és a védettség megszüntetésére vonatkozó követelmények meghatározása is.

A Helyi építési szabályzattól elkülönülő, külön helyi védelmi rendelet elkészítését a Méptv. 81.§ (7) bekezdése csak a megyei jogú városokban, fővárosban, fővárosi kerületekben teszi lehetővé. (ez tartalmazhatja külön a helyi emlékek egyedi és területi védelmére, védetté nyilvánítására és a védettség megszüntetésére vonatkozó követelményeket), egyebekben egy településre csak egy helyi építési szabályzat készülhet.

A 2025. február 13-i testületi ülésen módosította a Képviselő-testület a településtervezőkkel kötött szerződést, melynek értelmében a készülő településtervbe kell integrálni a településkép védelméről szóló helyi rendelet előírásait. Így a fent hivatkozott Ör. helyi védelem alá helyezésére és a helyi védett értékek megjelölésére, nyilvántartására vonatkozó szabályok az új településtervbe beépítésre kerülnek.

Más kérdés a települési értéktár létrehozása, amelynek szabályait a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, valamint a végrehajtására kiadott 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról rendezi.

A törvény 3. § (1) bekezdése értelmében a **települési önkormányzat települési értéktárat hozhat**

létre.

(2) A települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint – azonosítja a településen fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza a települési értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Vármegyei Értéktár Bizottság részére.

(3) Több földrajzi, történelmi vagy néprajzi szempontok alapján szomszédos települési önkormányzat Tájegységi Értéktár Bizottságot is létrehozhat, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és annak adatait megküldi az érintett Vármegyei Értéktár Bizottságok részére.

(4) A települési önkormányzat a települési, tájegységi értékek azonosításával, a települési, tájegységi értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak az érintett Vármegyei Értéktár Bizottság részére történő megküldésével megbízhat a település, tájegység területén működő, nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy civil szervezetet, közalapítványt, ilyen szervezet által fenntartott intézményt vagy annak szervezeti egységét, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső településfejlesztési, vidékfejlesztési szervezetet (a továbbiakban együtt: települési szervezet).

A települési szervezet jogai megegyeznek a Települési Értéktár Bizottság, illetve a Tájegységi Értéktár Bizottság jogaival.

(5) A Települési, illetve Tájegységi Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a (4) bekezdés szerinti feladatok ellátásával történő megbízásról az érintett települési önkormányzat vagy önkormányzatok a létrehozást, illetve a megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja, illetve tájékoztatják a HB-t és az érintett vármegyei értéktár bizottságot vagy bizottságokat.

(6) A települési önkormányzat közigazgatási területén fellelhető, illetve az ott létrehozott nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi értéktárba bárki írásban kezdeményezheti az adott érték fellelhetőségének helye szerint illetékes önkormányzat polgármesteréhez címzett javaslatában.

A települési értéktár fogalma: a települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény.

Nemzeti érték fogalma: a magyarság és a magyarországi államalkotó nemzetiségek tevékenységéhez, termelési kultúrájához, tudásához, hagyományaihoz, a magyar tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték vagy termék, illetve a tájhoz és élővilághoz kapcsolódó materiális vagy immateriális javakat magába foglaló tájérték, amely tanúskodik egy emberi közösség és az adott terület történelmi kapcsolatáról.

A Vhr. 4. § (1) bekezdése értelmében a Települési Értéktár Bizottság működési szabályzatát a települési önkormányzat határozza meg.

A Települési, Értéktár Bizottság:

a) legalább három tagból áll,

b) munkájába bevonja az országos és területi közművelődési szakmai szolgáltatást biztosító szervezetet, továbbá bevonhatja az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országosan és területi szinten működő szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint egyéb

szakértőket, és
c) évente beszámol a tevékenységéről az alapító önkormányzatnak.

Fentiek alapján tehát a települési önkormányzat dönthet Települési Értéktár létrehozásáról. Továbbá ehhez kapcsolódóan dönthet arról, hogy egy legalább három tagú Települési Értéktár Bizottságot hoz létre és meghatározza a működési szabályzatát, vagy egy településen működő Települési Szervezetet bíz meg az ehhez kapcsolódó feladatok ellátásával.

Amennyiben a javaslattevők célja a Települési Értéktár és a Települési Értéktár Bizottsága volt, úgy az önálló indítványban szereplő határozati javaslat helyett jelen észrevételhez készült egy új határozati javaslat.

Pétfürdő, 2025. április 11.

Szabóné Czifra Melinda
jegyző

Határozati javaslat

Pétfürdő Nagyközség Képviselő-testülete
8105 Pétfürdő, Berhidai út 6/C.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. április 17-ei ülésén meghozta a

_____/2025. (IV.17.) számú képviselő-testületi

h a t á r o z a t – o t:

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy Pétfürdő településen A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló, 2012. évi XXX. törvény felhatalmazása alapján Települési Értéktárat és Települési Értéktár Bizottságot hoz létre.

A Települési Értéktár Bizottság tagjai:

.....

Felkéri a jegyzőt, hogy a Települési Értéktár Bizottság megalakulásáról 30 napon belül tájékoztassa a Hungarikum Bizottságot és a Megyei Értéktár Bizottságot, továbbá készítse el a Bizottság működési szabályzatát.

Határidő:

a) Tájékoztatásra: 2025. május 17.

b) A működési szabályzat elkészítésére: 2025. május 29-ei Képviselő-testületi ülés

Felelős:

Szabóné Czifra Melinda jegyző

Pétfürdő, 2025. április 17.

Béni Norbert
polgármester

Szabóné Czifra Melinda
jegyző